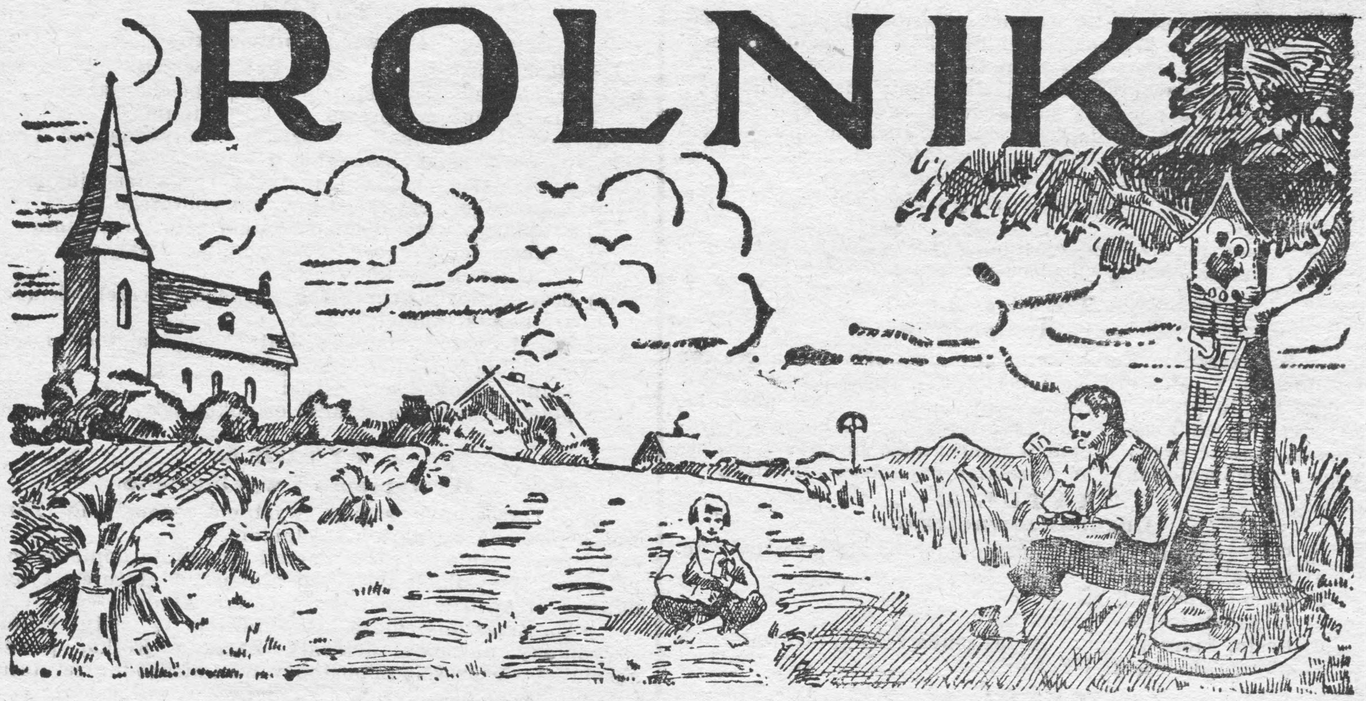

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy“.

Rok VII. Nowemiasto, dnia 9 marca 1933. Nr. 9

ZEBRANIE

dla Zarządów Kółek Rolniczych P. T. R.

W piątek, 10-go marca 1933 o godz. 10-tej przed połud.

odbędzie się

w Nowemmieście w sali Sejmiku Pow.

Zebranie dla Zarządów Kółek Roln. P. T. R. w sprawie nowego projektu statutu przyszłego Powiatowego Towarzystwa Rolniczego.

Na zebranie to winny się stawić wszystkie Zarządy Kółek Roln. powiatu lubawskiego. Wstęp na salę mają tylko Zarządy Kółek Rolniczych wzgl. przez nie wydelegowane przedstawiciele.

Zarząd Pow. P. T. R.

PROJEKT

Kółka Rolniczego Wonna

statutu reorganizowanej powiatowej jednostki org. P. T. R., opracowany przez p. Jerzego Żuralskiego z Wonny

STATUT

Zrzeszenia powiatowego Kółek Rolniczych P. T. R. na powiat lubawski.

CZĘŚĆ I.

Postanowienie ogólne.

TYTUŁ 1.

Nazwa, istota i cele, teren działalności i siedziba.

§ 1. Towarzystwo nosi nazwę: Zrzeszenie powiatowe Kółek Rolniczych P. T. R. na powiat lubawski.

§ 2. Zrzeszenie Kółek Rolniczych pow. lub. jest stowarzyszeniem ludności rolniczej pow. lub., mającem za zadanie zespolenie wysiłków swoich członkow dla dobra najważniejszej gałęzi gospodarstwa narodowego: polskiego rolnictwa, z szczególnem uwzględnieniem potrzeb rolników pow. lubawskiego.

§ 3. Zrzeszenie Kółek Roln. pow. lub. przyjmuje jako podstawę swego działania następującą deklarację:

a) celem każdego zrzeszonego rolnika jest przykładna praca w dziedzinie rolnictwa, krzewienie wśród społeczeństwa zamiłowania do pracy na roli i należytego dla niej poszanowania, gdyż stanowi ona podstawy do wielkości i potęgi Narodu i Państwa Polskiego;

b) praca zrzeszenia przeciwstawia się dążeniom, które ponad interesy Narodu i Państwa jako całości wynosić pragną interesy osobiste i partyjne;

c) w zrzeszeniu panuje duch demokratyzmu, solidarności i równości. Różnica majątku, stanowiska, tytuł lub urodzenie nie dają powodu do wynoszenia się ponad innych.

§ 4. Do zrealizowania zasad powyższych zrzeszenie dążyć będzie przez:

a) przedstawicielstwo i obronę wszystkich interesów rolniczych zrzeszonych;

b) występowanie do władz rządowych i samorządowych z wnioskami o potrzebach rolnictwa powiatu lub.

c) orjentowanie miarodajnych władz o właściwem położeniu rolnictwa oraz opinjowanie zarządzeń, dotycz. roln.

d) pośrednictwo w załatwianiu spraw między odnośnemi władzami, a zainteresowanymi rolnikami.

e) podejmowanie — w ramach obowiązującego ustawodawstwa — samodzielnych kroków w celu wszechstronnego popierania rolnictwa.
f) szerzenie oświaty rolniczej i udzielanie porad fachowych.
g) wyrobienie poczucia solidarności zawodowej w drodze przestrzegania niniejszego statutu, regulaminów, uchwał większości i wszystkich nałożonych obowiązków, którym członkowie się dobrowolnie poddali.

§ 5. Terenem działalności zrzeszenia jest obszar pow. lubawskiego.

§ 6. Siedzibą zrzeszenia jest miasto: Nowemiasto n. Drwęcą.

§ 7. Zrzeszenie używa pieczęci: (opis).

TYTUŁ 2.
Charakter prawny.

§ 8. Zrzeszenie Kółek Roln. pow. lub. jest osobą prawną i sądownie zarejestrowaną i jako taka posiada wszystkie z tego tytułu płynące prawa, w szczególności może posiadać, nabywać, sprzedawać i obciążać majątek ruchomy i nieruchomy, stawać przed sądem w charakterze powoda i pozwanego i wogóle dokonywać wszelkich czynności prawnych.

TYTUŁ 3.
Odznaki zewnętrzne.

§ 9. Zrzeszenie posiada następujące odznaki zewnętrzne:
a) odznaka (opis).
b) pieczęć (patrz § 7).
c) sztandar (opis).
d) hasło, które brzmi: „Przez silne i zorganizowane rolnictwo do wielkiej Polski".

TYTUŁ 4.
Srodki materjalne.

§ 10. Zrzeszenie czerpie środki materjalne, służące do wykonania jej zadań z następujących źródeł:
a) wpisowego w wysokości } do ustalenia
b) składek zwyczajnych }
c) składek nadzwyczajnych, które uchwala każdorazowo Walne Zebr.
d) z ofiar, zapisów, darowizn i innych świadczeń osób fizycz. i prawnych.
e) z dochodów własnego majątku.

Uwaga: Zarządzanie, podział majątku i budżetowanie określa osobny regulamin.

CZĘŚĆ II.
Członkowie
TYTUŁ 1.
Przepisy ogólne.

§ 11. Członkiem zrzeszenia może być osoba pełnoletnia narodowości polskiej, pracująca w zawodzie rolniczym, zamieszkała na obszarze pow. lubawskiego oraz osoba fizycz. lub prawna, której działalność zazębia się w interesy rolnicze i jest dla rolnictwa pożyteczna.

§ 12. Członkowie zrzeszenia dzielą się na zwyczajnych i nadzwyczajnych oraz honorowych.

TYTUŁ 2.
Członkowie zwyczajni.

§ 13. Członkiem zwyczajnym zrzesz. może zostać rolnik pow. lubawsk., odpowiadający § 11 — ponadto winien być właścicielem, dzierżawcą, użytkownikiem, zarządnikiem gosp., względnie pracującym w dziedzinie bezpośrednio z rolnictwem związanej (n. p. nauczyciel szkoły roln).

§ 14. Członek zwyczajny zostaje przyjęty na mocy ustnego wyrażenia swej woli wstąpienia do zrzeszenia po zapoznaniu się ze statutem i podaniu dwóch wprowadzających przez zatwierdzenie zarządu właściwego Kółka Rolniczego.

§ 15. Członkowie zwyczajni mają pełnię praw i obowiązków, wynikających z całokształtu życia organizacyjnego niniejszego statutu i obowiązujących regulaminów.

TYTUŁ 3.
Członkowie nadzwyczajni.

§ 16. Członkiem nadzwyczajnym zrzeszenia mają zostać spółdz. roln., instyt. kredyt. przemysł handl., działające dla dobra i na korzyść rolnictwa z siedzibą w granicach pow. lubawskiego.

§ 17. Członków nadzwyczajnych przyjmuje zarząd powiatowy na pisemny wniosek.

TYTUŁ 4.
Członkowie honorowi.

§ 18. Członkami hon. zrzeszenia mogą zostać członkowie organizacji, którzy szczególne położyli zasługi dla rolnictwa.

§ 19. Członków hon. mianuje Wal. Zebr. zrzeszenia na jednomyślny wniosek zarządu większością $^2/_3$ głosów obecnych. (Aklamacja bez sprzeciwu dopuszczalna).

TYTUŁ 5.
Prawa i obowiązki.

§ 20. Zrzeszony nie może być równocześnie członkiem innej organizacji rolniczej o identycznym charakterze.

§ 21. Członek ma prawo do korzystania:
a) z wyników akcji zrzeszenia, wypływających z wykonywania przez zrzeszenia § 4
b) z wszelkich urządzeń, instytucyj organizacyjnych
c) z biernego i czynnego prawa wyborczego
d) z wolnego wstępu na wszystkie zebr. zrzeszenia
e) z głosu decydującego i składania wniosków

§ 22. Członek ma obowiązek:
a) brać udział w zebraniach, obradach i wszelkich akcjach zrzeszenia (ankiety)
b) przestrzegać przepisów statutu, regulaminów i spełnić wynikające z nich obowiązki
c) jednać członków zrzeszeniu
d) płacić regularnie składki członkowskie.

TYTUŁ 6.
Wystąpienie i wykluczenie.

§ 23. Zrzeszony, pragnąc wystąpić, wnosi do Zarządu Kółka pisemne podanie o zwolnienie.

§ 24. Zwolnienie przez Zarząd następuje dopiero po wypełnieniu wszystkich zaległych niniejszym statutem i regulaminami przewidzianych obowiązków i składek.

§ 25. Zrzeszony może być skreślony z listy członków i wydalony na mocy uchwały Zarządu Kółka, powziętej absolutną większością za postępowanie, niezgodne ze statutem i regulaminami, z interesem rolnictwa i uwłaczające godności stanu rolniczego.

§ 26. Wydalonemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Zarządu pow. Decyzja Zarządu jest ostateczna.

§ 27. O wystąpieniu lub wykluczeniu członka należy bezzwłocznie zawiadomić zarząd powiatowy.

CZĘŚĆ III.
TYTUŁ I.
Organizacja.

§ 28. Zrzeszenie ma ustrój dwustopniowy: pierwszy stopień tworzą Kółka Rolnicze, a drugi zrzeszenie Kółek Roln. pow. lub.

TYTUŁ 2.
Podział władz.

§ 29. Władzami zrzeszenia są:
1. Walne zebranie powiatowe.
2. Zarząd powiatowy.
3. Konferencja gospodarcza przy zarządzie pow.
4. Komisja rewizyjna.
5. Walne zebranie Kółka.
6. Zarząd Kółka.

§ 30. Ogół członków, zrzeszonych w Kółkach, tworzy Walne Zebranie, które jest najwyższą władzą zrzeszenia.

§ 31. Walne zebranie zwołuje prezes zarządu powiatowego lub jego zastępca w miejscowej prasie i odpowiednim komunikacie do Zarządów Kółek na 14 dni przed zebraniem.

§ 32. Walne zebrania zwyczajne powinny odbywać się w zasadzie dwa razy do roku (w końcu marca i września).

§ 33. Wal. zebr. nadzwycz. zwołuje prezes lub jego zastępca.
a) w miarę uznania konieczności tego;
b) na wniosek pisemny, podpisany przez 5 zarządów Kółek Roln.*)

§ 34. Na Wal. Zebr. przewodniczy prezes lub z jego polecenia jego zastępca, prócz Zebr. Wyborczego, na którem przewodniczy obeznany z zasadami parlamentarnemi członek zrzeszenia.

§ 35. Zebranie, zwołane zgodnie z przepisami §§ 31—33, jest prawomocne bez względu na ilość obecnych (o ile niniejszy statut inaczej nie postanawia).

§ 36. Uchwały zapadają, o ile niema odmiennego postanowienia, absolutną większością głosów obecnych na prawomocnem zebraniu. (Przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego).

§ 37. Przedmiotem obrad Waln. Zebr. będzie ustalony przez Zarząd porządek obrad z uwzględnieniem wniosków, przysłanych przez Kółka Rolnicze na 8 dni przed zebr. do zarządu oraz wnioski, zgłoszone na zebr., skoro je zebranie większością $^2/_3$ głosów uzna za nagłe.

§ 38. Z Zebr. Walnego spisuje się protokół, który po przyjęciu go przez następne zebranie podpisuje przewodniczący i sekretarze.

*) W ostatnim wypadku winno zwołanie nastąpić najpóźniej w 20-ty dzień od daty zażądania.

§ 39. Do kompetencji Waln. Zebr. należą następ. sprawy:
a) ogólny zwierzchny nadzór nad biegiem spraw organizacyjnych;
b) zatwierdzenie preliminarzy budżet. i sprawozdań półrocznych administracyjno-rachunkowych;
c) uchwalanie wysokości składek, wpisowego i kar;
d) wybór z pośród swych członków prezesa i członków zarządu pow., członków Komisji Rewizyjnej i delegatów na zjazdy woj.;
e) decyzja w przedmiocie nabywania, obciążania i pozbywania ruchomości i nieruch.;
f) przyjm. darowizn, spadków i zapisów;
g) zmiana statutu i regulaminów zrzesz.;
h) udzielanie absolutorjum na wniosek Komisji Rew. ustępującemu Zarządowi.

§ 40 Do powzięcia uchwały 1. zmieniającej statut i 2. w przedmiocie nabywania, obciążenia i pozbawienia nieruch. i ruchomości konieczna jest obecność 1/2 ogółu członków zrzesz. oraz większość 2/3 głosów obecnych.

§ 41. Gdyby na pierwsze zebrania, zwołane w sprawach wymienionych w § 39, nie stawiła się statutowo przepisana ilość członków, to prezes zrzeszenia wyznacza drugi termin zebr. bez względu na ilość przybyłych w 1 i pół godz. po pierwszym terminie.

§ 42. Co dwa lata w miesiącu marcu odbywa się Wal. Zebr. Wyborcze celem wyboru władz zrzeszenia.

Uwaga: Szczegóły wyboru określa osobny regulamin.

TYTUŁ 2.
Zarząd Zrzeszenia.

§ 43. Zarząd zrzeszenia składa się z prezesa, dwóch wiceprezesów, sekretarza i skarbnika oraz trzech zastępców. Prezes jest wybierany oddzielnie, reszta kolegjalnie na 2 lata.

§ 44. Zarząd jest władzą zwierzchnią wszystkich organów i urzędników zrzeszenia i instancją sądowniczą we wszelkich wewnętrznych sprawach między zarząd. kółek i członkami.

§ 45. Do zakresu działania zarządu należą następujące sprawy:
a) wykonywanie uchwał Wal. Zebrania;
b) kierowanie organizacją zgodnie z niniej. stat.;
c) gromadzenie funduszów i rozporządzanie niemi w granicach budżetu i uchwał Wal. Zebr.;
d) układanie półrocznych preliminarzy budżetowych i sprawozdań administracyjno-rachunkowych;
e) zarządzanie majątkiem zrzeszenia;
f) zawieranie umów wszelkiego rodzaju w imieniu zrzeszenia zgodnie z przepisami niniej. statutu. Na umowach tych winny być podpisy prezesa i sekretarza;
g) reprezentowanie zrzeszenia na zewnątrz;

Uwaga: Scisłe określenie praw i obowiązków członk. zarządu określi regulamin wewnętrzny.

§ 46. Korespondencje podpisuje prezes lub jego zastępca i sekretarz.

§ 47. Zarząd zbiera się w miarę potrzeby na zaproszenie prezesa lub upoważnionego przez niego zastępcy, jednakże zebr. zarządu musi się odbywać co dwa miesiące. Zebranie Zarządu jest prawomocne przy obecności conajmniej 3 członków. Uchwały zapadają zwykłą większością z wyjątkiem wypadków, przewidzianych przepisami niniejszego statutu. W razie równości rozstrzyga głos przewodn.

§ 48. W razie ustąpienia członka zarządu w czasie trwania kadencji zarząd ma prawo kooptacji w jego miejsce jednomyślną uchwałą zwycz. czł. zrzeszenia.

TYTUŁ 3.
Urzędnicy.

§ 49. Urzędnikami zrzeszenia są:
a) sekretarz;
b) instruktor.

§ 50. Zgodnie z literą § 44 urzędnicy podlegają zarządowi. Prawa i obowiązki urzędników określają zawarte z niemi umowy — tudzież regulamin wewnętrzny.

TYTUŁ 4.
Konferencja gospodarcza przy zarządzie pow.

§ 51. W skład konferencji gospodarczej wchodzą: Członkowie zarządu, przewodn. komisji rewizyjnej, członkowie honorowi., przedstawiciel wydziału pow., przedstaw. Urzędu Skarb., przedst. grona naucz., Szkoły Gosp., przedstawiciele instytucyj kred., spółdzielni, handl. przemysł., z rolnictwem współpracujących, przedstaw. Zw. Ziemian i zw. osadników oraz członkowie zwyczajni z wyższym cenzusem naukowym.

§ 52. Konferencja gospodarcza jest ciałem opinjodawczem. Poza wyrażaniem opinji w sprawach, przez zarząd wyłonionych konferencja współdziała z Zarządem w opracowaniach aktualnych memorjałów, biuletynów, ankiet, statystyk itd., jakoteż udziela czynnej pomocy w dziedzinie referatowej, oświatowej i zawodowej.

§ 53. Konferencja zbiera się na zaproszenie prezesa zrzeszenia zależnie od potrzeby. Opinje jej w niczem nie krępują samodzielności zarządu.

§ 54. Konferencji przewodniczy z urzędu prezes zrzeszenia.

TYTUŁ 5.
Komisja Rewizyjna.

§ 55. Komisja Rewizyjna składa się z przewodn. i dwóch członków oraz dwóch zastępców, których kolegjalnie na przeciąg dwóch lat wybiera Walne Zebr. Wyb. łącznie z zarządem.

§ 56. Członkowie Kom. Rew. nie mogą być równocześnie członkami zarządu lub urzędnikami.

§ 57. Komisja Rewizyjna może każdej chwili w składzie conajmniej dwóch członków badać działalność i gospodarkę zarządu, musi to uczynić dwa razy do roku przed Walnem Zebr. i zdać przed niem pisemne sprawozdanie.

TYTUŁ 6.
Walne zebr. Kółka Rolniczego.

§ 58. Zrzeszeni, zamieszkujący dany obwód, tworzą Kółko Rolnicze, którego autonomiczną władzą jest Walne Zebranie Kółka Roln.

§ 59. Walne zebranie zwołuje prezes raz w miesiącu. Zebr. styczniowe jest równocześnie zebr. wyborczem.

§ 60. Na zebr. Kółku przewodn. prezes lub jego zastępca, na zebr. wyborczem najstarszy wiekiem członek Kółka.

§ 61. Uchwały zapadają zwykłą większością.

§ 62. Z zebrań spisuje się protokóły. Duplikat protokółu zebr. wyborczego wysyła się do zarządu pow.

§ 63. Wal. zebr. wyborcze Kółka a) wybiera ze swego grona zarząd i komisję rewizyjną b) udziela na wniosek kom. rew. ustępującemu zarządowi pokwitowania.

TYTUŁ 7.
Zarząd i Kom. Rew. Kółka.

§ 64. Zarząd składa się z prezesa wybieranego oddzielnie i 4 członków, wybieranych kolegjalnie oraz 2 zastępców, wybranych na przeciąg jednego roku. Kom. Rew. składa się z 3 osób i 2 zast. (wybieranych kolegjalnie.)

§ 65. Zarząd wykonuje czynności kierownicze zgodnie z niniejsz. statutem, prowadzi rejestr członków, który w styczniu przesyła do zarządu pow. i donosi o każdorazowych zmianach, prowadzi książkę protokółów i składek członków.

§ 66. Kom. rewizyjna dokonuje rewizji conajmniej raz do roku przed waln. zebr. wybor., przedkłada sprawozdanie zebr. i stawia wniosek o pokwitowanie.

CZĘŚĆ IV.
Rozwiązanie Zrzeszenia.

§ 67. Z ważnych powodów może Walne zebranie pow. zawiesić działalność zrzeszenia. Sprawę tę określi odnośna uchwała zawieszająca.

§ 68. W razie rozwiązania zrzeszenia przez władze państwowe zawiązuje się zrzeszenie na nowo po usunięciu przyczyn, dla których rozwiązanie nastąpiło.

§ 69. Rozwiązanie zrzeszenia może nastąpić
a) na wniosek 10-ciu Zarządów Kółek, odpowiednio umotywowany.
b) na wniosek 100 członków zwyczajnych odp.

§ 70. Rozwiązanie postanawia Walne Zebranie Likwidacyjne większością 4|5 głosów obecnych, przy 2|3 obecnych ogólnej liczby członków. W razie niedojścia do skutku zebrania w pierwszym terminie, odbywa się za 4 tygodnie drugie zebranie prawomocne, bez względu na ilość obecnych.

§ 71. O zebraniu likwidacyjnem winni być powiadomieni członkowie w drodze ogłosz. prasowego w komunik. na 30 dni przedtem.

§ 72. Zebr. likwidacyj. zwołuje prezes, który mu przewodniczy.

§ 73. Efektywną likwidację przeprowadza Komitet Likwidacyjny, składający się z prezesa, 3 członków Kom. Rew. i 3 członków, wybranych przez Walne Zebr. likw

§ 74. Z chwilą rozwiązania zrzeszenia majątek przechodzi na własność Pom. Izby Roln.

Postanowienia ogólne.

§ 75. Sprawy nieuregulow. niniejszym statutem normuje regulamin wewnętrzny i inne regul., które nie mogą być sprzeczne z niniejszym stat.

§ 76. Głosowanie nad wnioskiem o zmianę niniejszego statutu odbywa się w trzech czytaniach.

Do Was Obywateli-rolników, członków P. T. Rolniczego.

Zbliżają się wybory do pow. Tow. Rolniczego. Jest to chwila b. ważna dla naszej organizacji, jak mamy postąpić, by było z korzyścią dla nas. Tow. Rolnicze wchodzi w nowy okres swej działalności. Otrzymuje szerszy zakres działania, co wymaga więcej pracy i inicjatywy zarządu. Wchodzi zarazem w b. trudne warunki, bo samo musi się starać, by wydostać środki do egzystencji, a musi również i do Centrali w Toruniu wpłacać część składek. Warunki zaś w rolnictwie są dziś już nie ciężkie, a opłakane, wymagają więc tem więcej myśli twórczej i — gdzie można — obrony naszych interesów. Naszym obowiązkiem jest stać na posterunku i walczyć o lepsze jutro rolnictwa, a zatem i o większy dobrobyt całej Polski. Odnosi się to zarówno do Zarządu, jak Kółek i ich członków, bo tylko zgrana gromada przedstawia siłę. A więc na czoło rolników naszego powiatu powinniśmy wysunąć jednostki najwybitniejsze co do rozumu energji, **uczciwości, mające zaufanie ogółu.**

Nie powiem, by obecny zarząd nie pracował — jak mógł i umiał — dla nas rolników, lecz zmienione warunki wymagają więcej energji, niezależnej myśli, a i pewien przypływ nowych sił — że tak powiem — będzie na czasie, tembardziej, że dużo Kółek tego sobie życzy. Zarząd powinien odźwierciadlać społeczeństwo rolnicze i wszystkie kategorje rolników powinny mieć swych przedstawicieli, żeby nikt nie mógł powiedzieć, że jego środowisko nie jest reprezentowane. Mam tu na myśli następujące kategorje: 1. księży rolników-działaczy, 2. ziemian (lecz nie delegatów związku ziemian, bo ten nas nic nie obchodzi,) 3. gburów, 4. drobnych rolników, 5. osadników z niemieckiej parcelacji i 6. osadników z polskiej parcelacji, (osadnicy również nie ze związku osadników). Wszystkich razem 12-tu. Ci zaś ze swego grona wybiorą: prezesa, dwu wice-prezesów, kasjera i sekretarza zarządu. Powinna również być wybrana — przez ogólne zebranie — kasowa komisja rewizyjna.

Ponieważ nasz powiat jest właściwie rozpołowiony na dwie części — jeden wice-prezes zająłby się stroną lubawską, drugi — nowomiejską, prezes zaś reprezentacją, no i byłby głową całej pracy. Uważam, że — tak jak jest gdzieindziej — **Zarząd powinien wchodzić stale w kontakt z interesentami,** albowiem nawet najlepszy sekretarz jest tylko urzędnikiem, potrzebującym nad sobą kontroli i który nie jest w stanie załatwić różnych spraw fachowych i pewnych innych, o kt. może decydować tylko prezes, a czasem cały zarząd.

Zarząd, kt. nie jest w kontakcie z kółkowiczami — zatraca nici łączności z ogółem i często później z tego powodu następuje ogólne niezrozumienie pewnych posunięć, a czasem nieufność do zarządu.

Musimy sobie naprzód powiedzieć, że polityka musi być wykluczona, bo Tow. Rolnicze jest wyłącznie **placówką czysto społeczno-rolniczą,** nie zajmującą się polityką, a łączącą ludzi różnych przekonań. Naszem zadaniem jest łączyć, a nie dzielić, budować rolnictwo, wychowywać członków na dzielnych obywateli kraju. Nie wybierajmy więc żadnych bojowych partyjników, a ludzi stojących, na boku od polityki, oddanych pracy społecznej, mających zaufanie ogółu rolników. Wiadomo, że i najlepszy zarząd wszystkich nie zadowoli, bo żaden zarząd nie może zmienić stosunków ekonomicznych, prawnych i społecznych, lecz w miarę sił powinien walczyć o lepsze jutro rolnictwa i bronić je od krzywd, gdzie się da.

Namyślcie się naprzód i wystawcie kandydatów, którzy by godnie reprezentowali nasz powiat i umiejętnie dla niego pracowali, do których możecie mieć bezwzględne zaufanie; ludzi miejscowych, nie od dziś tu osiadłych, dobrze znających nasze warunki i stosunki. Uzgodnijcie sobie naprzód listy kandydatów, by przy wyborach nie było zbytniego zamieszania i nie wyszli ludzie przypadkowi. Nie zapomnijcie też podziękować tym, którzy do tego czasu troszczyli się o nas i dla nas pracowali. A więc zgodnie, nie upadając na duchu, a wierząc w pomoc Bożą, przystąpmy do nowych wyborów, mając na myśli jedynie pożytek rolnictwa całej Polski, a specjalnie naszego powiatu lubawskiego.

Kółkowicz z pod Lubawy.

Członkowie Kółkowi

jednajcie nam nowych członków!

P. T. R.

Odgryżacze.

Wywołują one schorzenie kur na szyji i piersiach, a stąd mogą się przenieść nawet na całe ciało. Skóra pod wpływem tych pasożytów pokrywa się cieniutką, przeświecającą warstwą naskórka, podobną do żółtej słomy. Warstwy te układają się jedna na drugiej. W ten sposób powstaje strup szarożółty, suchy, który wytworzony w znacznych ilościach wywołuje bardzo drażliwe swędzenie. Ptactwo chudnie i staje się wycieńczone, co doprowadza do wypadków śmiertelnych.

Leczenie polega na usuwaniu tych miejsc schorzałych i strupków przez zmywanie ich gliceryną i szarem mydłem oraz wcieraniu maści kreolinowej, lysolowej, karbolowej itp.

Ważenie tucznych świń bez wagi.

Jest na to prosty, a dobry sposób: zmierzyć sznurkiem świnię od głowy (pomiędzy uszami) wzdłuż grzbietu aż do nasady ogona i zapisać ilość cali. Potem zmierzyć objętość świni tuż poza przedniemi nogami, ale dokładnie prostopadle przez grzbiet i także zapisać ilość cali. Teraz pomnożyć obie liczby, a otrzymaną liczbę podzielić przez 11, jeżeli świnia jest bardzo dobrze utuczoną, przez 12, jeżeli mniej, a przez 13, jeżeli tylko utuczoną jest na pół. Otrzymana wtedy liczba daje prawie zawsze dokładną wagę mięsa.

Utrzymywać w czystości krowy.

Krowy starannie czyszczone grzebłem — są zdrowsze i daleko więcej dają mleka, niż krowy nieczyszczone, które ponadto znacznie łatwiej ulegają wszelkiego rodzaju chorobom.

Jak rozpoznać najdojniejszą krowę?

Przy nabywaniu krów trzeba zwracać uwagę, ażeby od wymienia sierść szła w górę. Im szerszy promień sierści, tem dojniejsza krowa. Pozatem trzeba zwracać uwagę, by grzbiet krowy był prosty.

WNIOSKI

na ubezpieczenie budynków, ruchomości rolnych i ziemiopłodów od ognia przyjmuje Instruktorjat i Sekretarjat Pow. P. T. R.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH.

w dniu 12 marca 1933 r.

Grabowo po nieszporach, przybędzie prelegent.
Lipinki o godz. 12-tej.
Czerlin „ „ 16-tej w lokalu p. Wiśniewskiego.
Swiniarc „ „ 15-tej.
Kurzętnik „ „ 12-tej.
Prątnica „ „ 12-tej.
Kazanice „ „ 16-tej.
Tuszewo „ „ 15-tej.

Nowydwór. Zebranie Kółka Roln. odbędzie się w dniu 12. III. 1933 o godz. 17-tej w lokalu p. Dreszlera. Na porządku obrad sprawa statutu Pow. Tow. Roln., zamówienie nasion i nawozów sztucznych.

Uprasza się o przybycie wszystkich członków i gości.

Zarząd.